

Sygn. akt XVII AmA 1/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2021 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Jolanta Stasińska

Protokolant: stażysta Magdalena Ratajczyk

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2021 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w P.

przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

o stwierdzenie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

na skutek odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w P. od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 10 grudnia 2018 roku, Nr (...)

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w P. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmA 1/19

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzją z dnia 10 grudnia 2018 roku, numer (...) orzekł:

Stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 798 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu wobec (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w P. (obecnie (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w P.),

I. na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działania (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w P. polegające na nieujawnianiu w kierowanych do konsumentów zaproszeniach na prezentacje oferowanych towarów oraz w toku samych prezentacji handlowego ich celu, przy jednoczesnym sugerowaniu konsumentom, że przedmiotem prezentacji są bezpłatne badania, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową o której mowa w art. 6 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r.

o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2070) i nakazuje się zaniechanie jej stosowania,

II. na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działania (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w P. polegające na wprowadzaniu konsumentów w błąd co do stanu ich zdrowia poprzez przekazywanie (po przeprowadzeniu badań) informacji dotyczących możliwych schorzeń oraz zaleceń co do sugerowanej terapii wykrytych schorzeń, w celu wpłynięcia na decyzje konsumentów co do zawarcia umowy uczestnictwa w programie medycznym oferowanym przez Spółkę, w sytuacji wykonywania badań przez osoby nieposiadające wykształcenia medycznego i przy pomocy urządzenia nie będącego wyrobem medycznym, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2070) i nakazuje się zaniechanie jej stosowania,

III. na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działania (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w P. polegające na odmawianiu konsumentom prawa odstąpienia od umowy uczestnictwa w programie medycznym oferowanym przez Spółkę zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, z powołaniem się na wyłączenie zawarte w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 683, ze zm.), w sytuacji gdy ww. umowy są zawierane przez przedstawicieli handlowych spółki niebędących pracownikami służby zdrowia, co narusza art. 27 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta i nakazuje się zaniechanie jej stosowania,

IV. na podstawie art. 103 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nadaje się decyzji w zakresie pkt I, II i III sentencji decyzji rygor natychmiastowej wykonalności,

V. na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w P.:

1. w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt I sentencji niniejszej decyzji, karę pieniężną w wysokości 105.710,00 zł (słownie: sto pięć tysięcy siedemset dziesięć złotych 00/100) płatną do budżetu państwa,

2. w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt II sentencji niniejszej decyzji, karę pieniężną w wysokości 105.710,00 zł (słownie: sto pięć tysięcy siedemset dziesięć złotych 00/100), płatną do budżetu państwa,

3. w związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ww. ustawy, w zakresie opisanym w pkt III sentencji niniejszej decyzji, karę pieniężną w wysokości 158.565,00 zł (słownie: sto pięćdziesiąt osiem tysięcy pięćset sześćdziesiąt pięć złotych 00/100), płatną do budżetu państwa,

VI. na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w zw. z art. 83 tej ustawy w zw. z art. 263 § 1 i 2 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.) postanawia się obciążyć (...) sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w P. kosztami postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w kwocie 40,60 zł (słownie: czterdzieści złotych 60/100) oraz zobowiązać do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył powód: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w P.. Zaskarżył decyzję w całości, wnosząc o jej uchylenie.

W uzasadnieniu odwołania powód podniósł, że uznaje za bezpodstawne następujące zarzuty:

- zarzut na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegający na nieujawnianiu w kierowanych do konsumentów zaproszeniach na prezentacje oferowanych towarów oraz w toku samych prezentacji

handlowego ich celu, przy jednoczesnym sugerowaniu konsumentom, że przedmiotem prezentacji są bezpłatne badania,

- zarzut na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zarzut z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegający na wprowadzaniu konsumentów w błąd co do stanu ich zdrowia poprzez przekazywanie (po przeprowadzeniu badań) informacji dotyczących możliwych schorzeń oraz zaleceń co do sugerowanej terapii wykrytych schorzeń, w celu wpłynięcia na decyzje konsumentów co do zawarcia umowy uczestnictwa w programie medycznym oferowanym przez Spółkę, w sytuacji wykonywania badań przez osoby nieposiadające wykształcenia medycznego i przy pomocy urządzenia nie będącego wyrobem medycznym,

- zarzut z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegający na odmawianiu konsumentom prawa odstąpienia od umowy uczestnictwa w programie medycznym oferowanym przez Spółkę zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, z powołaniem się na wyłączenie zawarte w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, w sytuacji gdy ww. umowy są zawierane przez przedstawicieli handlowych spółki niebędących pracownikami służby zdrowia.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniósł o:

1. oddalenie odwołania w całości,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W toku rozprawy strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) sp. z o.o. sp. k. (wcześniej (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w P. - dalej: Spółka lub Przedsiębiorca) prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego o numerze (...). Zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu z KRS, Spółka została zarejestrowana 28 lutego 2017 r. W dniu 3 października 2018 r. w KRS została dokonana zmiana nazwy Spółki na (...). /k. 2521-2524 akt adm./

Głównym przedmiotem prowadzonej przez Przedsiębiorcę działalności jest sprzedaż towarów i usług prowadzona poza lokalem przedsiębiorstwa w ramach prezentacji zbiorowych organizowanych na terenie całego kraju. W ramach prowadzonej działalności Spółka oferuje w sprzedaży bezpośredniej uczestnictwo w organizowanym przez siebie programie medycznym /k. 95-96; 419 akt adm.; przykładowe egzemplarze umowy wzorców umów, k. 421-489, 1723-1726 akt adm./

Działalność w ww. zakresie Spółka prowadzi od 1 kwietnia 2017 r. Przed tą datą, od 28 lutego 2017 r. do dnia 30 marca 2017 r., działalność w podobnym zakresie prowadziła (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. (obecnie: (...) sp. z o.o. z siedzibą w P.) – wspólnik Przedsiębiorcy. /k. 95, 419 akt adm./

Początkowo program oferowany przez Przedsiębiorcę miał trwać 36 miesięcy od dnia podpisania umowy, a w jego ramach miał być zapewniony: dostęp do infolinii medycznej, badania kontrolne co 6 miesięcy, które miały być przeprowadzane z wykorzystaniem analizatora (...) przy okazji kolejnych wizytach w danej miejscowości, materiały edukacyjne oraz wyrób medyczny - mata rehabilitacyjna (...) (oficjalna nazwa wyrobu to: Materac (...), dalej jako mata rehabilitacyjna). Częścią programu miał być również pobyt w ośrodku rehabilitacyjno-wypoczynkowym, w czasie którego konsument otrzymuje m.in. badania kontrolne, indywidualną konsultację lekarską, zabiegi profilaktyczno-rehabilitacyjne, całonocną pomoc medyczną w przypadku zachorowań, opiekę pielęgniarską, zajęcia ruchowe i warsztaty dotyczące profilaktyki zdrowia /k. 95-96, 1114 akt adm.; wzorzec umowy, k. 109 akt adm.; przykładowe egzemplarze umów, k. 421-489 akt adm./ W tym zakresie Spółka współpracowała z Ośrodkiem (...) w W. . /k. 365-369 akt adm./

Obecnie (co najmniej od marca 2018 roku) program medyczny oferowany jest w dwóch wariantach, a jego zakres uległ modyfikacji. Bez zmian pozostał czas trwania programu. /skarga konsumenta - k. 1821 akt adm.; oświadczenie pracownika Przedsiębiorcy - k. 1681 akt adm.; oświadczenie osoby zarządzającej Spółką - k. 1684 akt adm.; wzorce umów stosowane przez Przedsiębiorcę- k. 1723-1726 akt adm./

W pierwszym wariantcie możliwe jest zawarcie umowy uczestnictwa w programie medycznym obejmującym: dostęp do infolinii medycznej, materiały edukacyjne (m.in. książka (...) G. V.), wyrób medyczny - matę rehabilitacyjną oraz pobyt w Centrum (...) w Ł., w trakcie którego konsument ma otrzymać m.in. badanie wstępne, indywidualną konsultację lekarską, zabiegi profilaktyczno-rehabilitacyjne zalecone w toku konsultacji lekarskiej, zajęcia ruchowe, warsztaty dotyczące profilaktyki zdrowia oraz opiekę medyczną w przypadku zachorowań. Z zakresu programu wyłączone zostały badania kontrolne, które miały odbywać się co 6 miesięcy. / k. 1723-1724 akt adm./ Zgodnie z oświadczeniem pracownika Spółki, badania kontrolne polegały na ponownym badaniu analizatorem (...), podczas ponownych spotkań w danej miejscowości, przy czym Spółka nie kontaktowała się z konsumentami w sprawie ponownych badań. / k. 1681 akt adm./

Aktualnie, w zakresie organizowania pobytu wchodzącego w skład programu medycznego Spółka współpracuje z Hotelem (...), w którym wynajmuje również pomieszczenia z zapleczem do świadczenia usług fizjoterapeutycznych i które określa mianem Centrum (...) lub Centrum (...). Ten podmiot został wpisany jako zakład leczniczy Spółki w Rejestrze Podmiotów wykonujących Działalność Leczniczą. /k. 1044-1046 akt adm.; k. 1056-1062 akt adm.; k. 1139, 1719 akt adm.; k. 1307-1312 akt adm./

W drugim wariantcie Przedsiębiorca umożliwia zawarcie umowy uczestnictwa w programie medycznym obejmującym: dostęp do infolinii medycznej, badania kontrolne co 6 miesięcy, materiały edukacyjne m.in. w postaci książki (...) G. V., wyrób medyczny - matę rehabilitacyjną oraz pakiet zabiegów w Centrum (...) w P. obejmującym indywidualną konsultację lekarską, 50 zabiegów profilaktyczno-rehabilitacyjnych zaleconych w toku konsultacji lekarskiej, indywidualną konsultację z fizjoterapeutą oraz warsztaty i zajęcia dotyczące profilaktyki zdrowia. / k. 1725-1726 akt adm./ Spółka w zakresie realizacji warsztatów profilaktycznych i przygotowania materiałów edukacyjnych współpracuje z osobą fizyczną w ramach działalności fundacji. /k. 1681 akt adm./ Infolinia medyczna nie jest obsługiwana przez lekarza, telefon jest odbierany przez pracownika Spółki w biurze programu, które mieści się w P.. /k. 420 akt adm.; k. 1681; k. 1684 akt adm./ Spółka w zakresie swojej działalności sprzedaje również programy medyczne bez udziału w turnusie rehabilitacyjnym i bez pakietu zabiegów. W takiej sytuacji, konsument otrzymuje: dostęp do infolinii medycznej, materiały edukacyjne oraz wyrób medyczny – matę rehabilitacyjną. /k. 1681,1414, 2121, 2243, 2376, 2439, 2461, 2497 akt adm./

Matę rehabilitacyjną, która jest oferowana przez Przedsiębiorcę, najczęściej wydawana jest konsumentom w dniu spotkania, po zawarciu umowy. Wcześniej, w trakcie spotkania matę rehabilitacyjną nie jest pokazywana konsumentom ani nie jest objaśniany sposób jej użytkowania. /k. 1681 akt adm.; nagranie pokazu- k. 1677-1679 akt adm.; skargi konsumentów, k. 1820, 1845, 1862, 1902, 1973, 1989, 2127, 2210, 2441 akt adm./

Cena uczestnictwa w programie medycznym początkowo wynosiła 5.490 zł dla jednej osoby i 8.290 zł dla dwóch osób w przypadku programu medycznego z turnusem rehabilitacyjnym oraz 3.990 zł dla jednej osoby w przypadku programu medycznego bez turnusu. /k. 96 akt adm./ Aktualnie cena wynosi 5.580 zł w przypadku zakupu uczestnictwa w programie medycznym z turnusem oraz 4.690 zł bez turnusu. /k. 1683 akt adm./

W treści zawieranych z konsumentami umów Spółka stosuje m.in. postanowienia o treści:

„Działając z poszanowaniem prawa, informujemy że zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 7) ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, przepisów tej ustawy nie stosuje się do umów dotyczących usług zdrowotnych świadczonych przez podmiot leczniczy oraz wydawania i udostępniania wyrobów medycznych. Wobec powyższego, Zamawiającemu (będącemu konsumentem) nie przysługuje – przewidziane ww. ustawą - prawo odstąpienia od niniejszej Umowy” / k. 109, 1116, 1725 akt adm./ oraz

„Zamawiającemu (będącemu konsumentem) nie przysługuje prawo odstąpienia od niniejszej Umowy. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 7 Ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, przepisów tej ustawy nie stosuje się do umów dotyczących usług zdrowotnych świadczonych przez pracowników służby zdrowia pacjentom, w celu oceny, utrzymania lub poprawy ich stanu zdrowia, łącznie z przepisywaniem i udostępnianiem produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, bez względu na to, czy są one oferowane za pośrednictwem placówek opieki zdrowotnej”. /k. 1723 akt adm./

W ramach zawieranej umowy konsumenci podpisują również „Informację dla uczestnika programu medycznego”, w której znajdują się oświadczenia następującej treści:

„Oświadczam, że mam świadomość, że przystępując do Programu Medycznego, zgodnie

z art.3 ust.1 pkt.7) ustawy z dnia 30 maja 2014 r. nie stosuje się do umów dotyczących usług zdrowotnych świadczonych przez podmiot leczniczy oraz wydawania i udostępniania wyrobów medycznych. Wobec powyższego nie przysługuje mi prawo odstąpienia od umowy w Programie.” /k. 1253, 1366, 1399, 1419, 1894, 1931, 1969, 1985, 2060, 2213 akt adm./ oraz

„Mam świadomość, że przystępując do Programu Medycznego nie przysługuje mi prawo odstąpienia od zawartej umowy uczestnictwa w Programie, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt.7 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, przepisów tej ustawy nie stosuje się do umów dotyczących usług zdrowotnych świadczonych przez pracowników służby zdrowia pacjentom w celu oceny, utrzymania lub poprawy ich stanu zdrowia, łącznie z przepisywaniem, wydawaniem i udostępnianiem produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, bez względu na to, czy są one oferowane za pośrednictwem placówek opieki zdrowotnej”/ k. 1727,1503, 1509, 1858, 1869, 2007, 2056, 2122, 2377, 2465, 2473, 2574, 2691, 2796, 2820 akt adm./

W treści swych skarg konsumenci informowali, że Spółka nie uwzględniała złożonych przez nich oświadczeń o odstąpieniu od umowy, /k. 17, 31, 36, 1428-1431, 1476-1477, 1499-1500, 1765, 1775, 1786, 1820, 1842, 1845-1847, 1852, 1863, 1867, 1974, 1989, 2001, 2019, 2127, 2187, 2197, 2263, 2267, 2350, 2345, 2417, 2429, 2510, 2559, 2605, 2708, 2756, 2770 akt adm./, jak również, że Spółka wysyła do konsumentów, którzy złożyli oświadczenia o odstąpieniu od umowy wezwania do zapłaty (czasami określane jako „przypomnienia”) kwot wynikających z zawartych umów / k. 779, 809, 812, 816, 825, 830, 833, 847, 851, 857, 863, 871, 892, 898, 904, 919, 1878, 2073, 2130, 2142, 2234, 2343 akt adm./, a przesyłki konsumentów zawierające matę rehabilitacyjną nie są przez Spółkę odbierane / k. 1499, 1840, 1846, 1974, 2001-2002, 2019, 2069, 2136, 2158, 2187, 2149, 2263, 2354, 2397, 2417, 2429, 2510, 2559, 2602, 2605, 2621, 2669, 2708, 2756 akt adm./

Argumentacja Spółki, dotycząca prawa odstąpienia od umowy, zawarta w pismach kierowanych do konsumentów, zasadniczo była następująca:

- Spółka jest wpisana do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
- przedmiotem umowy są „usługi zdrowotne świadczone przez pracowników służby zdrowia pacjentom w celu oceny, utrzymania lub poprawy ich stanu zdrowia”,
- zgodnie z ust. 1 oraz 2 umowy, jej przedmiotem jest m.in. indywidualna konsultacja lekarska (która jest przeprowadzana przez lekarza medycyny akademickiej), opieka medyczna w przypadku zachorowań, zabiegi profilaktyczno-rehabilitacyjne, w konsekwencji, zdaniem Spółki usługi wymienione w umowie są usługami zdrowotnymi, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy o prawach konsumenta,
- w ramach umowy, wydawany jest wyrób medyczny Podkład (...),

- Spółka w pełni wyczerpuje przesłanki istnienia działalności leczniczej z uwagi na brzmienie art. 3 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 160 ze zm.),

- świadczenia w postaci indywidualnej konsultacji lekarskiej, opieki medycznej w przypadku zachorowań, zabiegów profilaktyczno-rehabilitacyjnych zaleconych w trakcie indywidualnej konsultacji lekarskiej są wykonywane przez osoby wykonujące zawód medyczny.

/ k.1428-1431, 2082-2084, 2106-2107, 2128-2129, 2143-2147, 2152-2153, 2164-2165, 2195-2196, 2199-2200, 2227-2229, 2238-2241, 2422-2423, 2431-2433, 2479- 2481, 2489-2491, 2595-2597 akt adm./

Konsumenci są telefonicznie zapraszani na spotkania z przedstawicielami Spółki. Przedsiębiorca nie posiada własnego telemarketingu. Konsumenci są zapraszani przez zewnętrzną firmę świadczącą usługi w tym zakresie z usług innych przedsiębiorców, w oparciu o pisemne i ustne umowy. / k. 98, 1029-1034, 1487, 1641, 1680 akt adm./ Zgodnie z § 1 pkt 5 zd. 1 ww. umowy zawartej na piśmie z jednym z przedsiębiorców, przed złożeniem zamówienia Zleceniodawca [(...) sp. z o.o. sp.k.] zobowiązany jest dostarczyć w wersji elektronicznej wszelkie materiały, niezbędne dla opracowania kampanii marketingowej, w tym opracowania dot. towarów, aktualną ofertę, hasła marketingowe, koncepcje, prezentacje. Przedsiębiorca ani podmioty świadczące usługi na jego rzecz nie prowadzą rejestracji rozmów telefonicznych z konsumentami, w których są oni zapraszani na spotkania organizowane przez Przedsiębiorcę. /k. 98, 411, 1487, 1640-1641 akt adm./

Zaproszenia telefoniczne kierowane do konsumentów na organizowane przez Przedsiębiorcę spotkania mają charakter zaproszenia na bezpłatne badania albo zaproszenia na spotkania o tematyce prozdrowotnej. W przypadku zaproszeń na badania konsumenci są informowani, że będą to badania przeznaczone dla osób w wieku od 40-45 do 80 lat. Podczas rozmowy telefonicznej osoby zapraszające wskazują, że będzie to m.in. badanie rezonansem magnetycznym, badanie analizatorem rezonansu magnetycznego, badanie profilaktyczne pod kątem zaburzeń układu krążenia, osteoporozy i chorób reumatycznych, kompleksowe badanie komputerowe czy komputerowe badanie mikrofalami. Przedsiębiorca nie informuje przy tym o handlowym celu tych spotkań, tj. o możliwości zawarcia umowy uczestnictwa w programie medycznym. Przedsiębiorca i firmy telemarketingowe wykorzystują również do zapraszania konsumentów na spotkania markę handlową (...). /k. 1449-1450, 1486, 1640-1641, 1642-1643, 1827-1831, 1680, 17, 1245, 1361, 1368, 1410, 1499, 1505, 1513, 1818, 1840, 1842-1843, 1850, 1856, 1866, 1883, 1896, 1958, 1972, 1988, 2050, 2058, 2116, 2158, 2169, 2210, 2210, 2254, 2267, 2345, 2346, 2350, 2375, 2415, 2430, 2441, 2469/

Na spotkania organizowane w dniach 2-4 marca 2018 r. (1 cykl wyjazdowy) było kierowane do konsumentów również zaproszenie pisemne o następującej treści: „Program medyczny to kompleksowe podejście do zdrowia, łączy diagnostykę, profilaktykę, leczenie, rehabilitację, edukację i wypoczynek oraz gwarantuje uśmiech na twarzach naszych klientów. Centrum (...) ma zaszczyt zaprosić na Darmową Konsultację z naszymi specjalistami (...)”. W zamian za udział w spotkaniu konsumenci mieli otrzymać gwarantowany upominek w postaci ciśnieniomierza lub rozgrzewającego pasa wełnianego, a każda przybyła na pokaz para miała otrzymać wideorejestратор lub depilator laserowy. /k. 1640-1641, 1642-1643, 1649-1652, 1827-1831 akt adm./

Aktualnie Przedsiębiorca korzysta również z druków bezadresowych, które są kolportowane do skrzynek pocztowych konsumentów oraz dotyczą propozycji: (...), lub „(...)” – bezpłatnego, bezbolesnego i bezinwazyjnego, pod kątem układu krążenia, funkcji przewodu pokarmowego, wątroby i pęcherzyka żółciowego, chorób reumatycznych, alergenów, toksyn metali ciężkich; ze wskazaniem miejsca badania i godzin. /k. 2187, 2300, 2315, 2318, 2405, 2620, 2629, 2661 akt adm./

Spotkania z konsumentami są prowadzone przez cztery kilkuosobowe zespoły, co do zasady odbywają się one według niżej opisanego schematu. /k. 2149, 2441, 2469 akt adm./ Samym prezentacjom nadaje się formę badań medycznych. Handlowcy, którzy będą przeprowadzać badania przedstawiają się jako diagności. Spotkanie organizowane przez Spółkę jest poprzedzone procedurą rejestracji, a konsumenci podają m.in. swoje dane osobowe,

wiek, wagę, schorzenia na jakie cierpią i otrzymują ich wydruk na kartce A4. Po dokonaniu rejestracji przybyłe osoby zajmują miejsca na Sali. /k. 1245, 1505, 1818, 1897, 1958, 1972, 2469, 2618, 2753, 2780 akt adm./ Na początku spotkania pracownik Przedsiębiorcy opowiada na czym będzie polegało badanie. Prosi aby podchodzić do badania po dwie osoby, gdyż mają dwóch diagnostów oraz dwa urządzenia. Następnie, osoby znajdujące się na sali są proszone o wyłączenie telefonów komórkowych z uwagi na to, że mogą zakłócać pracę urządzenia podczas badania i rozpoczyna się prelekcja. Prowadzący prelekcję opowiada m.in. o turnusie, programie rehabilitacyjnym, tym co oferują konsumentom. Porusza również kwestie żywieniowe, problematykę różnych dolegliwości i ich naturalnych metod leczenia oraz sposobów prawidłowego przyjmowania witamin. Konsumentom są informowani, że duża ilość zabiegów w ramach turnusu jest wykonywana w oparciu o pole magnetyczne m.in. urządzeniem M. czy platformę S.. Konsumentom są informowani, że Przedsiębiorca wykorzystuje w pracy z pacjentami magnesy. Podczas turnusu pacjenci ćwiczą na specjalnie przygotowanych dla Spółki podkładach magnetycznych z 13 magnesami neodymowo-borowo-żelazowymi, które generują indukcyjność 2000 G.. Prowadzący podkreśla, że ich mata jest wyrobem medycznym zarejestrowanym w Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych i jest jednym z najlepszych produktów pod względem działania, bo można z niej korzystać również w nocy przez co jest najwygodniejszym sposobem korzystania z pola magnetycznego. Prelegent, dla wzmocnienia przekazu wyświetla fragmenty reportaży telewizyjnych, wskazujących na powodzenie leczenia polem magnetycznym bardzo poważnych schorzeń. / k. 1677-1679, 1818-1819, 1958, 2441, 2469-2470, 2680 akt adm./ W czasie prelekcji konsumentom przedstawiane są również zalety programu Spółki i jej produktów wykorzystujących pole magnetyczne. Prowadzący podkreśla również, że w ramach turnusu duża ilość zabiegów jest wykonywana właśnie w oparciu o pole magnetyczne, a pacjenci w jego trakcie ćwiczą na specjalnie przygotowanych dla spółki podkładach magnetycznych, które spełniają wymagania przewidziane przepisami prawa oraz są zarejestrowane w Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych pod nazwą Materac (...). Prowadzący podkreśla, że jednym z najlepszych produktów i najwygodniejszym sposobem korzystania z pola magnetycznego, który będzie oddziaływał na zebranych jest właśnie podkład magnetyczny. Prowadzący prelekcję wskazuje, że uczestnicy otrzymają wyniki z przeprowadzonych badań w tradycyjnej formie diagnostycznej oraz że norma będzie dostosowana do wagi i otluszczenia organizmu badanej osoby. Konsumentom są również informowani, że w zależności od wyników zostaną podzieleni na dwie grupy (wyniki dobre, których nie trzeba omawiać oraz wyniki słabsze, które będą omawiane poprzez wskazanie jak przywrócić parametr do normy) oraz że przeciwwskazaniem do badań jest m.in. rozrusznik serca, zastawka magnetyczna oraz ciąża. Wyniki nie zawsze były przekazywane konsumentom. /k. 936, 1381, 1765, 1972, 2050, 2149, 2267, 2618, 2620, 2629, 2668 akt adm./

Aktualnie, wydruk wyników osób, które przystąpiły do programu medycznego jest wydawany na turnusie rehabilitacyjnym, po zapoznaniu się z nim przez lekarza prowadzącego /k. 2479, 1680 akt adm./ W toku prelekcji konsumentom przechodzą po dwie osoby do specjalnie wyznaczonego miejsca, gdzie pracownicy Spółki przeprowadzają badanie. Badanie przeprowadzane jest analizatorem (...). /k. 419, 1680 akt adm./

Zgodnie z instrukcją obsługi przekazaną przez Przedsiębiorcę oraz osobę od której nabywa on analizatory (...), urządzenie w ciągu 60 sekund oceni aktualną kondycję organizmu, wskaże niedobory żywieniowe, poziom zakwaszenia organizmu, ujawni obecność toksyn w organizmie, zaproponuje program żywienia i diety oraz wskaże nieprawidłowości, które mogą być istotną wskazówką w dalszej diagnostyce chorób./k. 1158, k. 1322-1323, 1466, 1734 akt adm./ Analizator obsługują pracownicy Przedsiębiorcy, którzy przeszli wewnętrzne szkolenie obsługi ww. urządzenia i nie posiadają wykształcenia o charakterze medycznym /k. k. 98-99, 1113, 1144, 1680 akt adm./. Badanie polega na trzymaniu w ręce przez ok. 1 - 1,5 minuty sondy pomiarowej, która jest podłączona do komputera, po czym automatycznie generowany jest całościowy raport obejmujący szereg wyników. /k. 1677-1679, 1158, 1166, 1172, 1195-1197, 1322-1323, 1245-1246, 1505, 1958, 1972, 2618, 2620, 2680, 2780 akt adm./

Wydruki badań są zatytułowane „Ocena kompleksowa”. W ramach wydruku wskazywane są prawdopodobne problemy ukryte oraz niekliniczne trendy zdrowia. Wydruk obejmuje szereg badanych funkcji takich jak m.in.: otyłość (poziom metabolizmu tłuszczu, poziom brązowej tkanki tłuszczowej, stężenie trójglicerydów), układ krążenia i naczyń mózgowych (elastyczność naczyń krwionośnych, ciśnienie ukrwienia wieńcowego, blokada wrzutu lewej komory

serca, miażdżyca naczyń mózgowych), funkcje przewodu pokarmowego (współczynnik perystaltyki żołądkowej oraz jelita cienkiego, współczynnik wydzielania pepsyny, współczynnik absorpcji żołądkowej), funkcje jelit (wchłanianie okrzynicy), funkcje wątroby (zawartość tłuszczu w wątrobie), funkcje nerek (zagęszczenie kwasu moczowego, poziom białek w moczu), choroby reumatyczne kości (stopień zwapnienia miednicy, współczynnik osteoporozy, zmiany reumatyczne, stopień zwapnienia łądźwi), cukier we krwi (zawartość cukru w moczu, współczynnik wydzielania insuliny, współczynnik glikemii), funkcje płuc (infekcje górnych dróg oddechowych, zawartość tlenu we krwi- pasożyty odjelitowe), funkcje oczu (poziom kolagenu, stan odżywiania mięśni wzrokowych). W wynikach wskazywana jest również zawartość konkretnych metali ciężkich w organizmie, zawartość witamin i pierwiastków wraz z ich stężeniem. Wydruki zawierają określenie poziomu normy oraz wyniku uzyskanego przez badaną osobę bez odnoszenia się do konkretnych jednostek. Wyniki zawierają również zalecenia ekspertów. /k. 18-20, 787-805, 1348-1352, 1407-1409, 1421-1422, 1742-1764, 1822-1826, 2123-2125, 2391-2392, 2443-2445, 2466-2468, 2693-2699, 2798-2804, 2817-2819 akt adm./

Zalecenia ekspertów nie są jednolite dla danego rodzaju zaburzeń i w poszczególnych wydrukach ulegają one zmianie. Są to głównie zalecenia żywieniowe, a w niektórych przypadkach oprócz zaleceń żywieniowych wskazywana jest magnetoterapia lub pole magnetyczne. Dane znajdujące się w zakładce „Zalecenia ekspertów” nie są trwale zapisane i mogą być one dowolnie modyfikowane poprzez panel „ustawienia”. Pierwotne dane, które są zapisane na urządzeniu w ramach tej zakładki odnoszą się wyłącznie do zaleceń dietetycznych ewentualnie zaleceń zwiększenia aktywności fizycznej, natomiast nie zawierają danych dotyczących magnetoterapii. /k. 18-20, 787-805, 1158, 1207, 1325-1328, 1464, 1469, 1470-1474, 1740, 1822-1826, 2123-2125, 2391-2392, 2443-2445, 2693-2699, 2798-2804, 2817-2819 akta adm./

Po zakończeniu badania wszystkich przybyłych osób oraz po zakończeniu prezentacji, wyniki są dzielone na dwie grupy. Jedna grupa obejmuje osoby, których wyniki są w ocenie prowadzących spotkanie „w miarę ok”, natomiast druga grupa obejmuje te osoby, których wyniki powinny być omówione. Pracownik Przedsiębiorcy wyczytuje nazwiska osób, które mają dobre wyniki i rozdaje wydruki. Wyniki tych osób nie są omawiane, dlatego opuszczają oni miejsce spotkania. Następnie pracownicy Przedsiębiorcy wyczytują nazwiska osób pozostałych na sali, które są zapraszane do diagnozowania i omówienia wyników. Wyczytana osoba podchodzi do pracownika, który ją wywołał, a następnie udaje się z nim do osobnego stolika, celem omówienia wyników. W trakcie indywidualnych rozmów przy stolikach, pracownicy Spółki przedstawiają oraz omawiają wyniki przeprowadzonych badań, wskazując przy tym na grożące konsumentom poważne schorzenia zdrowotne. Pracownicy Przedsiębiorcy dokonują również zakreśleń nieprawidłowych parametrów na wynikach badań konsumentów. Osoby interpretujące badania zwracają szczególną uwagę na złe wyniki oraz grożące choroby. Ponadto wskazują, że z uwagi na wykryte i zagrażające choroby pomoc może oferowana przez Przedsiębiorcę mata rehabilitacyjna lub/i pobyt w Centrum (...) w Ł.. /k. 17, 838, 850, 881-882, 897, 959, 1246, 1361, 1368-1369, 1410, 1500, 1819, 1840, 1845, 1850-1851, 1856, 1862, 1883, 1901, 1926, 1958, 1972, 1988, 2050, 2058, 2075, 2075, 2116, 2120, 2136, 2158, 2210, 2263, 2267, 2350, 2397, 2414, 2417, 2430, 2441, 2470 akta adm./

W ramach indywidualnych rozmów prowadzonych z konsumentami przedstawiana jest oferta Przedsiębiorcy w postaci programu medycznego, są również zawierane umowy uczestnictwa w programie, ewentualnie umowy kredytowe oraz wpłacane są zaliczki. Osoby zawierające umowy otrzymują maty rehabilitacyjne. Konsumentowi wydawana jest również karta uczestnika programu, broszura informacyjna dotycząca programu, instrukcja użytkowania maty i materiały dotyczące diety oraz ćwiczeń. Ponadto wydawana jest książka „(...)” G. V.. /k. 80-86, 1139-1141, 1240-1243, 1257-1261, 1400-1406, 1423-1427, 1690, 1692, 1693, 2350, 2387-2390, 2605, 2786-2790 akt adm./

W części przypadków wydawane jest konsumentom „skierowanie” do programu profilaktyczno-rehabilitacyjnego lub „skierowanie” na leczenie uzdrowiskowe/rehabilitację uzdrowiskową./k. 13, 1239, 1267, 1522, 1834, 1859, 1932, 1955, 2008, 2055, 2125, 2289, 2290, 2350, 2361, 2575, 2700, 2703, 2805 akt adm./ oraz Formularz informacyjny przed turnusem sanatoryjnym /k. 1247,1518, 1857, 2057, 2126, 2362, 2701-2702, 2704-2705, 2806-2807 akt adm./.

Pod koniec 2017 r. Przedsiębiorca rozpoczął współpracę z lekarzami. Ma on podpisane umowy z dwoma lekarzami. Umowy te dotyczą udzielania świadczeń zdrowotnych klientom Spółki, zgodnie z ustalonym harmonogramem, w Centrum (...) w Hotelu (...). Zakres świadczonych usług obejmuje w szczególności: leczenie kuracjuszy (pacjentów) zgodnie z postępowaniem wiedzy medycznej i technicznej w zakresie możliwości (...), udzielanie świadczeń zdrowotnych polegających na poprawie zdrowia pacjentów, a w szczególności: badaniu i udzielaniu pomocy lekarskiej pacjentom, diagnostyce, leczeniu, sprawowaniu opieki nad pacjentami (kuracjuszami) (...), udzielaniu (przygotowywaniu) odpowiedzi na zapytania pacjentów (kuracjuszy) (...) złożonych w ramach infolinii (...); udzielanie wykwalifikowanej pomocy w nagłych wypadkach i zachorowaniach w trakcie pełnienia usług medycznych zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem, prawidłowe prowadzenie dokumentacji medycznej wg obowiązujących zasad, szerzenie oświaty zdrowotnej, zawiadamianie (...) o wszelkich ważniejszych wykroczeniach popełnionych przez chorych oraz przez personel, a także o wydanych przez siebie zarządzeniach; podejmowanie kontaktu telefonicznego z uczestnikami programu (...) na wyraźne wezwanie Spółki, a kontakt dotyczy tylko i wyłącznie problemów i pytań zgłaszanych przez uczestników programu w ramach infolinii medycznej; bezpłatne udzielanie odpowiedzi na wszelkie pytania uczestników turnusu zarówno w trakcie jak i po turnusie. /k. 1144, 1299, 1302-1304, 1279, 1280-1285, 1681, 1684 akt adm./

W dniu 13 października 2017 r. Spółka została wpisana przez Wojewodę (...) do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą. /k. 1306-1312 akt adm./

Przedsiębiorca miesięcznie organizuje ok. 150 -180 spotkań. /k. 1681 akt adm./

Do dnia 25 października 2018 r. Spółka zawarła z konsumentami 3059 umów / k. 2538 akt adm./. Łączny przychód uzyskany przez Spółkę w 2017 r. wyniósł(...)zł /k. 2065 akt adm./

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane, jak również w ocenie Sądu nie budziły wątpliwości.

Postanowieniem z dnia 15 września 2021 roku, na podstawie art. 235² § 1 pkt 6 k.p.c. Sąd pominął dowód z zeznań świadków: M. R., M. F., N. P., T. Z., M. K. oraz dowód z przesłuchania Ł. G. w charakterze strony powodowej, gdyż, pomimo wezwania powoda w trybie art. 235¹ k.p.c. – nie wyszczególnił faktów, które mają zostać wykazane dowodami z zeznań świadków wskazanych w odwołaniu oraz Ł. G. (ze wskazaniem, że może on zostać przesłuchany jedynie w charakterze strony), w określonym terminie w zarządzeniu z dnia 28 lipca 2021 roku (k. 184, 185-187, 194).

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. 2018 r., poz. 798 ze zm., dalej: „uokik”), zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Zgodnie z treścią art. 24 ust. 2 uokik, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy godzące w zbiorowe interesy konsumentów. Zgodnie natomiast z treścią 5 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2070) praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 tej ustawy, praktykę rynkową uznaje się za zaniechanie wprowadzające w błąd, jeżeli pomija istotne informacje potrzebne przeciętnemu konsumentowi do podjęcia decyzji dotyczącej umowy i tym samym powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Według treści art. 6 ust. 3 pkt 2 tej ustawy, wprowadzającym w błąd zaniechaniem może być w szczególności: nieujawnienie handlowego celu praktyki, jeżeli

nie wynika on jednoznacznie z okoliczności i jeżeli powoduje to lub może spowodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął.

Nie ulega wątpliwości, że powodowi przysługuje status przedsiębiorcy oraz, że zawierał z konsumentami umowy o świadczenie przedmiotowych usług. Definicja przeciętnego konsumenta znajduje się w art. 2 pkt 8 ustawy. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Ustawodawca określił przeciętnego konsumenta, jako konsumenta, który jest dostatecznie dobrze poinformowany, uważny i ostrożny; oceny dokonuje się z uwzględnieniem czynników społecznych, kulturowych, językowych i przynależności danego konsumenta do szczególnej grupy konsumentów, przez którą rozumie się dającą się jednoznacznie zidentyfikować grupę konsumentów, szczególnie podatną na oddziaływanie praktyki rynkowej lub na produkt, którego praktyka rynkowa dotyczy, ze względu na szczególne cechy, takie jak wiek, niepełnosprawność fizyczna lub umysłowa. Nie ulega wątpliwości, że powód kierował swoje oferty do nieograniczonej grupy konsumentów. Zasadnie przyjął pozwany, że klientami spółki są w przeważającej liczbie przypadków osoby cechujące się różnego rodzaju dolegliwościami zdrowotnymi w przedziale wiekowym od 40/45 do 80 roku życia oraz, że potencjalnie nieoznaczona z góry grupa konsumentów może skorzystać z oferty Przedsiębiorcy i wziąć udział w organizowanym przez niego spotkaniu. Wskazać tu też należy, że definicje nieuczciwych praktyk rynkowych oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów nie opierają się na kryterium ilościowym, a w konsekwencji liczba skarg, czy szerzej – stwierdzonych przypadków – nie ma znaczenia dla kwalifikacji zachowania przedsiębiorcy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2020 roku, sygn. akt I NSK 28/19). Niewątpliwie, praktyki opisane przez pozwanego w pktI-III zaskarżonej decyzji mogą naruszać interesy zarówno, pozaekonomiczne jak i ekonomiczne interesy konsumenta.

Powód zarzucił pozwanemu szereg błędnych ustaleń faktycznych w sprawie. Podniósł w szczególności, że pozwany błędnie przyjął w punkcie I zaskarżonej decyzji, że powód nie ujawniał w kierowanych do konsumentów zaproszeniach na prezentacje oferowanych towarów oraz w toku samych prezentacji handlowego ich celu, przy jednoczesnym sugerowaniu, że przedmiotem prezentacji są bezpłatne badania. Zasadniczym argumentem strony powodowej było to, że spółka powierzyła czynności w zakresie umówienia prezentacji handlowej podmiotom zewnętrznym. Powód zaznaczył, że spółka kategorycznie zakazała używania w skrypcie sformułowań „badanie medyczne”, gdyż takowym ono nigdy nie było i nie jest. Dopiero w toku kontroli przeprowadzonych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyszedł „na jaw” fakt stosowania nieprawidłowego skryptu, w którym brakowało informacji o zamiarze przedstawienia oferty handlowej na spotkaniu, w związku z tym Spółka zaprzestała współpracy z firmami zewnętrznymi. Powód podniósł też, że brak informacji w zaproszeniach o zamiarze przedstawiania oferty handlowej Spółki na spotkaniach na początku działalności Spółki nie był celowy, był natomiast spowodowany brakiem świadomości na temat wyglądu zaproszeń kolportowanych przez firmy zewnętrzne. Z tego względu brak jest możliwości przypisania jej odpowiedzialności za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów określone w decyzji, a zatem pozwany naruszył art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r., poz. 798 ze zm.).

W ocenie Sądu powyższa argumentacja nie zasługuje na uwzględnienie. Należy tu przede wszystkim wskazać, że przedmiotowe umowy zawierane były pomiędzy konsumentem a powodem. Działania jego przedstawicieli były zatem podejmowane bezpośrednio na rzecz powoda. Niezależnie zatem od treści cywilnoprawnych umów o świadczenie usług, w ramach których podmioty kierowały do konsumentów zaproszenia na spotkania, czy to drogą w drodze kolportażu zaproszeń czy też telefonicznie, ustalenia pomiędzy powodem, a jego partnerem handlowym pośredniczącym przy zawarciu umowy na rzecz powoda, nie wpływają na zakres odpowiedzialności powoda z tytułu naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wynikającej z dokonanej oceny zachowania powoda w zakresie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Nie stanowią zatem okoliczności, które uwolniłyby powoda od odpowiedzialności z tytułu deliktu administracyjnego. Odpowiedzialność ta jest bowiem odpowiedzialnością o charakterze obiektywnym, niezależnym od winy. Z tych względów, bezzasadne okazały się twierdzenia powoda, jakoby pozwany naruszył treść art. 26 ust. 1 uokik. Z uwagi na to, Prezes UOKiK zobowiązany był do wydania decyzji względem powoda, o uznaniu przedmiotowej praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazanie zaniechanie jej stosowania, gdyż stwierdził naruszenie przez powoda zakazu określonego

w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 tej ustawy. Praktyka opisana w punkcie I zaskarżonej decyzji może godzić przede wszystkim w prawo konsumentów do uzyskania rzetelnych informacji o rzeczywistym celu zaproszenia. Z treści skarg konsumentów w sposób ewidentny wynikało, że przedmiotem prezentacji miały być bezpłatne badania, co wprowadzało konsumenta w błąd. Takie informacje mogą uniemożliwiać konsumentowi podjęcie świadomej decyzji co do wzięcia udziału w wydarzeniu. W świetle powyższych okoliczności przyjąć należało, że wobec tak określanych treści zaproszeń, konsumenci byli pozbawieni rzetelnej informacji, jaki jest rzeczywisty cel organizowanych przez powoda spotkań.

W dalszej kolejności powód podniósł zarzut co do błędnych ustaleń prowadzących do zarzucenia powodowi praktyki opisanej w punkcie II zaskarżonej decyzji. Powód przyznał, że do badania wykorzystywano urządzenie - analizator kwantowy (...) (...), które nie stanowi urządzenia medycznego. Stwierdził jednak, że pracownicy nie wprowadzali w błąd konsumentów, nie wysnuwali diagnozy, a jedynie przedstawiali wyniki badania, tłumacząc zapisy z wydruku w oparciu o wiedzę pozyskaną z instruktaży i informacji udostępnionych przez dostawcę. Wskazał też, że pracownicy spółki są osobami posiadającymi ogólną wiedzę na temat zdrowia, przechodzą liczne szkolenia dotyczące naturalnych metod leczenia i diety, schorzeń głównych funkcji organizmu jak układ krążenia, układ hormonalny ale również jest im bliska tematyka rehabilitacji, szczególnie leczenie stałym polem magnetycznym. W związku z tym podczas rozmów z konsumentem pracownicy dzielili się swoją wiedzą z rozmówcami na temat ich dolegliwości oraz wyników badań, które mogą sugerować również niewykryte dotąd jednostki chorobowe, jednak nie następowało podczas rozmów diagnozowanie konsumentów na podstawie wyników badań, a jedynie rozmowa na temat np. układu krążenia i następstw w różnych postaciach, wiedza którą posiada każdy przeciętny człowiek. Zdaniem powoda, konsumenci często nadinterpretują wypowiedzi, szczególnie dotyczące ich stanu zdrowia, odnosząc to bezpośrednio i dosłownie do swojej osoby. Powód twierdził też, że zauważył po pewnym czasie (informacja powzięta podczas rozmów z klientami, jak również po przeprowadzonej przez UOKiK kontroli), iż spora część konsumentów reaguje na tego typu rozmowy zbyt emocjonalnie, często z dużą dozą przesady, jednak wziął pod uwagę mentalność, wiek i skłonności, dlatego kategorycznie Spółka zabroniła swoim pracownikom nadmiernej interpretacji wyników badania na rzecz pobieżnego ich omówienia bez szczegółów i nazw konkretnych jednostek chorobowych.

W odniesieniu do powyższego również przypomnieć należy, że powód odpowiada za działania swoich przedstawicieli jak za własne. Ponadto, przedstawiony przez powoda opis działania nie znajduje odzwierciedlenia w rzeczywistości. Powyższe diametralnie odbiega od treści licznych skarg konsumentów. W ich treści konsumenci wymieniali przede wszystkim podawane im przez pracowników powoda informacje o możliwych schorzeniach. Sugestia powoda co do tendencji osób starszych do traktowania słów „wybiórczo” jest niezrozumiała. Trudno przyjąć, aby osoba w jakimkolwiek wieku mogła w sposób spokojny i bez emocji przyjąć informację, że: „wszystkie wyniki są nieprawidłowe” (k. 838 akt adm.); jest „osobą poważnie chorą” (k. 897 akt adm.); „grozi udar (k. 1246, 2050 akt adm.); „nie funkcjonuje połowa mózgu” (k. 1361 akt adm.); „grozi zawał serca” (k. 1856 akt adm.), „grozi wylew i zawał” (k. 2075 akt adm.). Należy tu również podkreślić, że wszystkie te informacje dotyczące stanu zdrowia były podawane łącznie z proponowaniem przez przedstawicieli powoda różnego rodzaju usług strony powodowej, które według zapewnień miały doprowadzić do wyleczenia, a przynajmniej stanowić odpowiednie remedium. Zasadnie też zauważył pozwany w odpowiedzi na odwołanie, że powód jako profesjonalista, który oferuje udział w programie medycznym, mającym przynieść wymierne efekty dla zdrowia konsumentów oraz przedstawia się jako specjalista w przedmiocie świadczenia usług rehabilitacyjnych oraz turnusów sanatoryjnych, powinien z należytą ostrożnością podchodzić do informacji przekazywanych przez sprzedawców urządzeń i weryfikować ich deklaracje np. u lekarzy których zatrudnia, czy też zażądać od sprzedawcy potwierdzenia takich możliwości urządzenia w oparciu o rzetelnie przeprowadzone badania kliniczne. Należy przy tym zwrócić uwagę na okoliczność, że niejednokrotnie okazywało się, iż były to informacje w zupełności nieprawdziwe, niezgodne z rzeczywistym stanem zdrowia poszczególnych konsumentów (np. 881-882, 897, 959 akt adm.). Nie budzi wątpliwości Sądu, że przedstawianie konsumentom takich informacji, dotyczących różnego rodzaju schorzeń, w tym niejednokrotnie bardzo poważnych, stanowi praktykę polegającą na wprowadzaniu konsumentów w błąd co do stanu ich zdrowia poprzez przekazywanie (po przeprowadzeniu badań) informacji dotyczących możliwych schorzeń oraz zaleceń co do sugerowanej terapii wykrytych schorzeń, w celu wpłynięcia na decyzje konsumentów co do zawarcia umowy uczestnictwa w programie medycznym oferowanym przez

Spółkę, w sytuacji, co bezsporne, wykonywania badań przez osoby nieposiadające wykształcenia medycznego i przy pomocy urządzenia nie będącego wyrobem medycznym. Powyższe niewątpliwie stanowi nieuczciwą praktykę rynkową o której mowa w art. 5 ust. 1 u.p.n.p.r. Jak bowiem wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 5 maja 2017 roku (sygn. akt VI ACa 200/16), sam fakt bezprawnego wpłynięcia na sferę motywacyjną konsumenta przed zawarciem umowy przez przedsiębiorcę przesądza o tym, że stosowana przez niego praktyka rynkowa jest nieuczciwa.

Powód zakwestionował również ustalenia Prezesa UOKiK prowadzące do przyjęcia, że powód dopuścił się praktyki opisanej w punkcie III zaskarżonej decyzji. Powód podniósł, że badania wcześniej wykonywane na spotkaniach były elementem dobrowolnym i bezpłatnym ale przede wszystkim nie stanowiły usługi zdrowotnej, były wykonywane przed przystąpieniem do programu medycznego i nie wchodziły w zakres świadczeń oferowanych w programie medycznym przez Spółkę. Natomiast umowa o Program medyczny wyraźnie wskazuje, iż w skład Programu medycznego wchodzi turnus rehabilitacyjny, terapia magnetyczna za pomocą materaca rehabilitacyjnego wełnianego typ (...) magnetyczny, korzystanie z infolinii medycznej, warsztaty, materiały edukacyjne i inne. Wykonywane są usługi zdrowotne przez w pełni wykwalifikowaną kadrę osób wykonujących zawody medyczne, to jest lekarze i rehabilitanci obsługujący pacjentów/konsumentów podczas pobytu w Centrum (...) oraz obsługujący infolinię medyczną. Centra (...), które Spółka posiada są wyposażone w certyfikowany sprzęt medyczny wysokiej jakości. Wobec powyższego powód jednoznacznie stwierdził, że usługi wymienione w Umowie są usługami zdrowotnymi, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy o prawach konsumenta. Powód zaprzeczył również, aby Infolinia Medyczna nie była obsługiwana przez osoby wykonujące zawód medyczny.

W odniesieniu do powyższego wskazać należy, że zasadnie przyjął pozwany, iż istotą zarzuconej powodowi praktyki jest odmawianie konsumentom prawa odstąpienia od umowy uczestnictwa w programie medycznym, zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, z powołaniem się na wyłączenie zawarte w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 683 ze zm.), w sytuacji gdy ww. umowy są zawierane przez przedstawicieli handlowych spółki niebędących pracownikami służby zdrowia. Z przepisu zawartego w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy o prawach konsumenta jednoznacznie wynika, że dla zastosowania określonego w nim wyłączenia niezbędne jest łączne wystąpienie co najmniej dwóch przesłanek:

- 1) zawierana umowa musi dotyczyć usług zdrowotnych świadczonych w celu oceny, utrzymania lub poprawy stanu zdrowia pacjentów, łącznie z przepisywaniem, wydawaniem i udostępnianiem im produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, oraz
- 2) świadczenie usługi medycznej, której dotyczy umowa, łącznie z przepisywaniem, wydawaniem i udostępnianiem produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych musi być wykonywane przez pracowników służby zdrowia.

Rację ma pozwany, że przedmiotem umowy zawieranej pomiędzy powodem a konsumentem nie jest świadczenie usług zdrowotnych, a wykupienie uczestnictwa w programie medycznym. Oznacza to tyle, że w ramach programu konsument otrzymuje dostęp do m.in. określonych świadczeń zdrowotnych, lecz mają one charakter potencjalny, oraz uwarunkowane jest uprzednim zawarciem między konsumentem a powodem umowy sprzedaży programu medycznego. W związku z tym, skutkiem zawarcia umowy jest przystąpienie przez konsumenta do zorganizowanej przez powoda usługi polegającej na zapewnieniu dostępu do wskazanych w programie medycznym usług, w tym świadczeń zdrowotnych, nie zaś samo skorzystanie ze świadczenia zdrowotnego, które może w ogóle nie nastąpić. Umowa ta nie dotyczy zatem określonej usługi zdrowotnej. Jak natomiast sam powód przyznał, organizowane przez powoda pokazy, na których przekazywane są wyroby medyczne w postaci maty rehabilitacyjnej, nie są prowadzone przez pracowników służby zdrowia. W przekonaniu Sądu brak jest w niniejszej sprawie podstaw do przyjęcia, aby powód zasadnie odmawiał konsumentom prawa do odstąpienia od umowy powołując się przy tym na wyłączenie zawarte w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta. Wbrew zatem przekonaniu powoda, zasadnie uznał pozwany w punkcie III zaskarżonej za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działania powoda polegające na odmawianiu konsumentom prawa odstąpienia od umowy uczestnictwa w programie medycznym oferowanym przez Spółkę zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, z powołaniem się na przedmiotowe wyłączenie,

w sytuacji gdy ww. umowy są zawierane przez przedstawicieli handlowych spółki niebędących pracownikami służby zdrowia, co narusza art. 27 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta i nakazał zaniechanie jej stosowania.

Nie ulega wątpliwości, że zarówno powyższe działania jak i zaniechania stanowią nieuczciwe praktyki rynkowe opisane przez Prezesa UOKiK w punktach I, II, III zaskarżonej decyzji, które godzą w zbiorowe interesy konsumentów oraz zasadnie Prezes UOKiK nakazał zaniechania ich stosowania. Nie zasługiwały również na uwzględnienie zarzuty powoda dotyczące zasadności nałożenia kary pieniężnej.

Wobec ustalenia, że powód dopuścił się stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 uokik Prezes UOKiK uprawniony był do nałożenia na powoda na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik kary pieniężnej w wysokości do 10 % przychodu przedsiębiorcy osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

Z uzasadnienia zaskarżonej decyzji wynika, że przy ustalaniu wysokości nałożonej na powoda kary pieniężnej pozwany miał na uwadze, że na powodzie, jako podmiocie prowadzącym profesjonalnie działalność gospodarczą w sposób szczególny ciążył obowiązek przestrzegania przepisów poszczególnych ustaw. Na podstawie ustalonej wysokości kwoty bazowej, przy uwzględnieniu wymienionych w art. 111 uokik okoliczności wpływających na wymiar kary określił wysokość kar pieniężnych na kwoty po 105.710,00 zł z tytułu praktyk opisanych w punkcie I i II decyzji, stanowiących(...) obrotu osiągniętego przez spółkę w 2017 roku, oraz w kwocie 158.565,00 zł z tytułu praktyki określonej w punkcie III decyzji, stanowiącej (...) obrotu osiągniętego przez spółkę w 2017 roku. Na wysokość kar pieniężnych miała wpływ okoliczność, że stosowanie przez powoda poszczególnych praktyk cechowała umyślność. Ustalenia faktyczne w sprawie prowadzą do wniosku, że zachowania te były zamierzone, przemyślane i powtarzalne. Z treści skarg konsumentów wprost wynikał określony mechanizm działania powoda, nakierowany na pozyskiwanie jak największej liczby klientów. Ponadto, powód nie wykazał, aby zaniechał stosowania praktyk jak w pkt I.1; I.2 i I.3 zaskarżonej decyzji. Jak wynika z wydruków stron internetowych pochodzących z 2019 roku, czyli z okresu po wydaniu zaskarżonej decyzji - załączonych do odpowiedzi na odwołanie, powód nadal zamieszcza zaproszenia na „Bezpłatne badania układu krążenia dla osób po 40 roku życia” (k. 138-146). Powód nie wykazał w toku niniejszego procesu jakichkolwiek okoliczności, które mogłyby doprowadzić do obniżenia nałożonych kar.

Mając powyższe na względzie oraz wysoką szkodliwość opisanych praktyk w pkt I, II i III decyzji, zasadnie pozwany ustalił kwotę bazową na poziomie(...) % obrotu spółki 2017 roku tj. (...) zł po zaokrągleniu - w przypadku kar, jak w pkt V.1 i V.2 decyzji oraz na poziomie(...) obrotu spółki 2017 roku tj. (...) zł po zaokrągleniu, w przypadku kary wskazanej w pkt V.3 zaskarżonej decyzji. Mając zaś na względzie prawidłowo przyjętą umyślność naruszeń, gdyż w odniesieniu do ustalonego w niniejszej sprawie sposobu zawierania umów, czy też informowania w ich treści o braku uprawnienia do odstąpienia od umowy, nie można mówić o jakiegokolwiek przypadkowości, a zatem zasadnie dokonano zwiększenia kwoty bazowej do 50%. Sąd również w niniejszej sprawie nie dopatrył się po stronie powoda żadnych okoliczności łagodzących. Wysokość ustalonych w ten sposób kar pieniężnych pozwoli na realizację prewencyjnej i represyjnej funkcji kar bez stworzenia zagrożenia płynności finansowej powoda.

Z powyższych względów uzasadnione było również obciążenie powoda kosztami, o których mowa w treści pkt VI zaskarżonej decyzji.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. art. 479^{31a} § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako niezasadne.

O kosztach procesu, Sąd orzekł stosownie do wyników postępowania na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Na koszty procesu po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720,00 zł.

Sędzia SO Jolanta Stasińska